

B U I T E N -

G E W O

LEEUWARDER

COURANT.

W O E N S D A G

den 29 SEPTEMBER 1830.

(’s Morgens 8 ure).

’s GRAVENHAGE, 27 September.

In de *Staats-Courant* van heden vindt men de volgende artikels:

„Men had reeds de tijding gekregen, dat den 24 het bovenste gedeelte der stad Brussel, het Park, de drie paleizen, en de nabij gelegen pleinen en straten door ’s Konings krijghebbers bezet waren, alsmede dat alle de poorten en uitgangen in de magt van hetzelfde waren. In de Binnenstad werd echter dien geheelen dag nog gevochten.”

Thans heeft men van den 25, des morgens 11 ure, uit Brussel het volgende bericht:

„De afgeloopen nacht is rustig geweest.

„Het vuur is in het Park en de omstreken later begonnen, dan gewoonlijk.

„Ten 10 ure zijn drie personen in het hoofdkwartier gekomen met de verklaring, dat alle gezag ontbonden was; dat er geene hoofden meer waren; dat de heer *d’Hoogvorst* eene vrijgeleide vroeg, om over de middelen tot herstel der rust te komen beraadslagen, te welken einde hij verzocht, dat ten 11 ure het vuur aan beide kanten zoude gestaakt worden, hetwelk toegestaan werd.

„Het krijgsvolk heeft zich met eene uitstekende dapperheid gedragen.”

„Wij kunnen hier bij voegen, dat het gevecht den geheelen Donderdag heeft geduurd; dat hetzelfde in den nacht tusschen Donderdag en Vrijdag is gestaakt, doch dat de kannonade Vrijdag morgen tegen half negen ure is hervat en den geheelen dag heeft aangehouden; dat het kanon den volgende nacht heeft gezweigen, doch in den morgen van Zaterdag op nieuw is begonnen tot de komst der zendelingen van den heer *d’Hoogvorst* bij Prins *Frederik*. Welk een uitslag die komst gehad heeft, is niet met volle zekerheid bekend, doch men wil, dat toen de heer *Tyoy*, adjudant van Prins *Frederik*, die gister middag tegen 12 ure alhier is aangekomen, eergisteren tusschen één en twee ure des namiddags Brussel verliet, het gevecht werd voortgezet.

„Men is nog weinig bekend met de omstandigheden, doch daarin komen alle berichten overeen, dat de tegenstand der opstandelingen allergeeweldigst is geweest. Uit alle vensters! ja uit de kelders schieten zij op de troepen. Zij bezitten nogtans weinig of geen kanon, en de voornaamste dergenen, in welker bezit zij waren, zijn bij het inrukken door de troepen des Donderdags veroverd. De stad moet oneindig veel geleden hebben, onderscheidene huizen liggen tegen den grond of zijn ganschelijk verwoest. Vrijdag is de stad met houthuizen beschoten, en men schrijft uit Vilvoorde dat Brussel op verscheidene plaatsen op dien dag in brand stond. Ten einde de verdediging hardnekkiger te maken, hebben de opstandelingen, communicatien tusschen de belendende huizen gemaakt zoo dat zij uit het eene gejaagd, in het andere retireren. Het is kennelijk dat er zich geoefende troepen onder de opstandelingen bevinden, men begroot derzelver getal op twee tot drie duizend; algemeen wordt gezegd, dat het grootendeels Franschen zijn, die zich van tijd tot tijd bedektelijk en zonder voorkennis van het Fransche gouvernement naar Brussel hebben begeven, en door drie hunner generaals worden aangevoerd. Nog wordt verzekerd, dat de bekende *Juan van Halen*, een der ouderbevelhebbers van den Spaanschen generaal *Mina*, en de generaal *Milinet*, een oud Fransch officier, die sedert verscheidene jaren gastschijf in Nederland genoten heeft, het opperbevel over de opstandelingen voeren en derzelver verrigtingen bestieren.

ANTWERPEN, 26 September.

(’s Avonds ten half acht ure.)

Uit Vilvoorde, heden middag ten drie ure schrijft men: „De lijsellijkheden, waarvan ik dezer dagen ooggetuige geweest ben, gaan alle beschrijving te boven. Dertig wagens met gekwetsten zijn heden ochtend achter elkander hier aangekomen; de schelmen vechten niet doch handelen als sluipmoordenaars, en schieten uit vensters en kelders.

„De Prins is te Schaerbeke; de voorposten en artillerie bevinden zich in het park en Place-Royale, op bijna dezelfde positie als voor drie dagen. Heden morgen hoorde men weder het kanon- en bombardementsvuur. Een gedeelte der stad is reeds verbrand, en het brand dezen morgen weder op nieuw. Ten tien ure dezen morgen, hield het schieten op, en men verhaalt, dat de burgers tegen het kanon en Luikenars in de Benedenstad aan het vechten waren, en dat men andermaal aan het parlementeren was; ten 2 ure kwam iemand uit Schaerbeke te Vilvoorde, en verhaalde dat er een priester bij den Prins was gekomen en knielende aan Z. K. H. om genade voor de stad gsmeeft had; de priester

heeft zich een half uur bij den Prins opgehouden, doch naderhand is het schieten van nieuws aan begonnen.

PS. „Op het oogenblik verneem ik dat hier een courier is aangekomen met de hoogst verblijdende tijding, dat alles geschikt en afgeloopen is. God geve dat dit bericht zich bevestigen moge en aan het gruwelijke moordtooneel een eind moge zijn gesteld. Men verhaalt ook, dat de kommandant der muer, *d’Hoogvorst*, gevangen genomen is, en *Fleminx* te Gend gearresteerd is.”

Wijders kunnen wij het volgende berichten:

Van Gouvernementswege is voor het leger eene algemeene werving van vrijwilligers uitgeschreven. Ieder persoon van 18 tot 40 jaren, zal zich voor zes tot tien jaren kunnen engageren, en een handgeld van 20 guldens bekomen.

Uit ’s Hage wordt gemeld, de correspondentie wordt overal onveilig, missieven door den generaal *Howen* uit Mons aan Prins *Frederik* gezonden, zijn te Enghien opengebroken, gelijk mede die aan het ministerie van oorlog alhier gerigt waren.

In Delft wordt een hospitaal in gereedheid gebragt voor gekwetsten welke van het leger mogten komen.

Den 22 moet ook in de vlakte van Montplaisir een gevecht voorgevallen zijn, waarin zeventig oproerigen zijn gesneuveld en een twintigtal gevangen genomen.

Men verhaalt dat bij den eersten aanval op Brussel ook een corps van om trent zeshonderd man, infanterie en kavalerie, de Vlaamsche poort binnengerukt en door de oproerigen in eene hinderlaag gelokt is, waarop het gedwongen is geworden terug te keeren, bij welke gelegenheid een opper-officier gevangen zou geraakt zijn.

De rebellen hadden vier stukken geschut geplant, om zich tegen het inrukken der troepen te verzetten, doch deze zijn in minder dan vier minuten tijds door de rijdende artillerie onbruikbaar geschoten.

Alle de berichten stemmen daarin volmaakt overeen, dat de troepen met den best mogelijken geest bezielde zijn, en alle zonder eenig onderscheid zich dapper gedragen.

Onder de dooden noemt men den majoor *Krahmer* van de artillerie, den overste *Schenofsky* van de 5de afdeeling en den kolonel *Roemer* van de 9de afdeeling. De generaal *Schuermans*, van de grenadiers, moet aan de dij door het werpen van een steen gewond zijn. Ook zegt men dat de oversten van de grenadiers *Mashon* en *Setraris* zijn gekwetst. De generaal *Constant de Rebecque* zou door een kogel aan de hand gekwetst zijn. De luitenant *Rijneveld* van de artillerie ligt aan het hoofd gewond, en de luitenant *’s Jacobs* van de 9de afdeeling heeft een snaphaankogel in het been gekregen. Het aantal dooden moet anders naar de omstandigheden niet groot zijn maar wel dat der gekwetsten.

Te Antwerpen, als ook te Gent, blijft het voortdurig rustig.

Te Antwerpen loopen allerlei madeelige geruchten, die als het werk van kwaadwilligen te beschouwen zijn, welke daardoor onrust zoeken te verspreiden en zoo hunne misdadige bedoelingen meenen te bevorderen. De regering dier stad heeft, met autorisatie van den generaal *Chassé*, aan de inwoners bekend doen maken, dat de troepen de bovenstad van Brussel, alsmede de Laekensche-, Schaerbeekse-, Leuvense- en Namensche poorten bezetten en de ruiters de stad omsingeld heeft; dat het onwaar is, dat de Prins twee dagen plundering aan de troepen zou beloofd hebben, en het even onwaar is, dat de stad in den brand is gestoken; maar dat men alleen aan ’s Prinsen grootmoedigheid te danken heeft dat de stad niet uitgeplunderd moet worden.

Te Luik is alles in de wapenen en reeds zijn de rebellen begonnen met de voorposten van het leger van den generaal *Cort-Heiligers* aan te vallen. Den nachts van Donderdag heeft eene gewapende hoop met geschut eene verkenning naar Oreye en Fréren gemaakt, eenige uren afstands van Luik, en is te Oreye handgemeen geworden met een voorpost van voetvolk en ruiters. Van weerszijden zijn eenige gesneuvelden en gewonden. De voorposten zijn daarna versterkt geworden. De communicatie met de citadel te Luik is afgesneden. Het garnizoen dier sterkte bestaat uit twee duizend man en wacht op order om aanvallerwijze te ageren.

Van het leger van den generaal *Cort-Heiligers* zijn troepen naar Leuven gemarcheerd, om die stad in te sluiten.

Te Maastricht is alles in volkomen rust. De bezetting dier stad is vier duizend man sterk. Eenige dagen geleden zijn van daar om trent dertig knopen van de middel-klasse naar Luik gegaan, om er zich bij de oproerigen te voegen.